

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1302
7/1435
7/1440
7/1581

Sayı : E-99074258-610- 078
Konu : Yazılı Soru Önerge Cevabı

04/08/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 13.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1247429 sayılı yazınız.
b) 13.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1246033 sayılı yazınız.
c) 15.07.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1248701 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c)'de kayıtlı yazıyla iletilen Tekirdağ Milletvekili Nurten YONTAR'ın 7/1302, Aydın Milletvekili Bülent TEZCAN'ın 7/1435, Adana Milletvekili Ayhan BARUT'un 7/1440 ve Muğla Milletvekili Metin ERGUN'un 7/1581 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (8 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

711440

ADANA MİLLETVEKİLİ AYHAN BARUT'UN 7/1440 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ile kamu kurum ve kuruluşlarının yetiştirmiş insan kaynağı ihtiyacının karşılanması amacıyla Bakanlığımız tarafından her yıl yurt dışına resmî burslu statüde öğrenci gönderilmektedir. Bu kapsamda yurt dışına gönderilecek öğrenciler, ilgili mevzuat gereğince ve kendi özgür iradeleri ile imzaladıkları taahhütname hükümleri uyarınca öğrenim görmekte; mevzuat ve taahhütname hükümlerine uymak zorundadırlar. Yurt dışına gönderilen öğrencilerin, öğrenimlerini başarıyla tamamlayarak yurda dönüp adına öğrenim gördükleri kurumlara katkı sunmaları beklenmektedir. Bakanlığımız öğrencilerin öğrenimlerini başarıyla tamamlamaları için öğrenim süreçleri boyunca gerekli desteği vermektedir. Ancak, Türk Öğrencilerin Yabancı Ülkelerde Öğrenimleri Hakkında Yönetmeliğin 38'inci maddesi uyarınca öğrencilerden öğrenimlerini gönderiliş amaçlarına uygun bir derecede tamamlamayanlar, öğrenimlerinden vazgeçenler, öğrenimlerini tamamladıktan sonra iki ay içinde görev talep etmeyenler, atandığı ya da durumuna uygun teklif edilen göreve yasal süresi içinde başlamayanlar, yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümlerine uymayanlar, mecburi hizmetlerini tamamlamadan görevlerinden istifa edenler veya devlet memurluğundan ihraç edilenler, mevzuata aykırı hareketlerden dolayı öğrencilikle ilişkisi kesilenler hakkında tazminat takibatına geçilmektedir.

Kamu kaynakları kullanılarak yurt dışına gönderilen burslu öğrencilerin öğrenimlerini başarıyla ve gönderiliş amaçlarına uygun olarak tamamladıktan sonra yurda dönüp ülkemize hizmet etmeleri esastır. Aksi durumlar için uygulanacak usul ve esaslar ise kanun koyucu tarafından belirlenmiş olup kamu zararına mahal verilmemesi ve Hazine alacağıının korunması için taahhütlerini ihlal eden öğrencilere yönelik ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde belirlenen süreçlerin başlatılması yasal zorunluluktur.

1416 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesi ile 657 sayılı Kanun'un Ek-34'üncü maddesi gereğince, tazminatlı duruma düşen öğrenciler, kendileri için döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafı aynı döviz cins ve miktarı üzerinden ödemekle yükümlüdür. Döviz borcu, ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası'na tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası ile ödenir. Ayrıca borç azami 5 yıla kadar da taksitlendirilebilmektedir.

Burs programı karşılıklı bir burs olup öğrencilerin öğrenimlerini tamamladıktan sonra yurda dönmeleri ve adına öğrenim gördükleri kurumlara ve en nihayetinde ülkemize katkı sunmaları beklenmektedir. Bakanlığımız tazminatlı durumda olan öğrenciler mağdur edilmeden ve hakları korunarak mevzuat hükümleri çerçevesinde çalışmalarını sürdürmektedir. Tazminatlı duruma düşen öğrencilerin mağduriyetlerini gidermek ve ödemelerinde kolaylık sağlamak üzere öğrenciler lehine çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Öte yandan; 1416 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde 2016 yılında yapılan değişiklikle "*Yurt dışına gönderilenlerden ruh veya beden sağlığının öğrenimini sürdürmesine imkân tanınamaması durumu, eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite*

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hastanelerinden alınacak sağlık kurulu raporu ve bu hususla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığınca istenen diğer destekleyici belgeler ile tespit edilenlerin öğrencilikle ilişkisi kesilir. Bu kişilerden tahsil masrafı istenmez ve bu kişiler mecburi hizmetle yükümlü tutulmaz." hükmü eklenmiş olup hastalık hallerinde olası mağduriyetlerin yaşanmaması için gerekli kolaylık sağlanmıştır. Ayrıca, 2021 yılında 1416 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle faiz hesabının başlangıç tarihinde sarf tarihinin esas alınmasından vazgeçilerek öğrencilerin lehine olacak şekilde taahhüdün ihlal ettiği tarihin faiz başlangıç tarihi olarak esas alınması uygulamasına geçilmiştir. Bunun yanında, Covid-19 salgını sırasında tazminatlı durumda olan öğrencilerin mağdur olmamaları için salgın boyunca ödeme planları ve ödemeleri ertelenmiştir.

Sonuç olarak, hem ilgili mevzuatta hem idari uygulamalarda yurt dışında öğrenim gören burslu öğrencilerimizin öğrenimlerini başarıyla tamamlamaları için yeterli destek ve kolaylıklar bulunmaktadır. Özellikle belirtmek gerekir ki tazminatlı durumda olan öğrencilerden gönderiliş amacına uygun nihai öğrenim derecesi ile yurda dönenler, para borçlarına karşılık görev alabilmektedirler. Bu uygulamayla, hem kamu yararının korunması hem de öğrencilerin mağdur olmaması amaçlanmıştır.

Bu itibarla;

Kişilerin Hazineye olan borçlarını ödemesi sürecinde kolaylık sağlayan sabit kur düzenlemeleri genel bir düzenleme niteliğinde olup tüm kamu alacaklarını kapsamaktadır. Bakanlığımız dışında diğer kamu kurumlarının da ilgililerden döviz cinsi kamu alacağı bulunduğundan, konunun Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinesinde tüm kamu kurumlarının da dâhil olduğu kanuni düzenleme gerektiren bir husus olduğu değerlendirilmektedir.

12 Mart 2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 10'uncu maddesinin yirmi sekizinci fıkrası uyarınca, 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilip tazminatlı duruma düşen öğrencilere de borçlarını yeniden yapılandırma ve faiz affı gibi imkânlar getirilmiştir.

Kanun'dan, tazminatlı durumda bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce öğrenimin herhangi bir aşamasında öğrencilikle ilişkileri kesilenler, öğrenim sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü buldukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar ile göreve başladıktan sonra mecburi hizmetle yükümlü buldukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişkisi kesilenlerden haklarında borç takibi işlemi devam eden kişiler faydalanmıştır. Yapılan düzenleme ile 05.08.1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında 12.03.2023 tarihinden önceki süreler için herhangi bir fer'i alacak (faiz) hesaplanmayacaktır.

Tazminatlı durumda olan ve Kanun kapsamında bulunan kişilerin daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen süreler isabet eden tutar, anapara borç tutarından mahsup edilecek, vazgeçilen borç tutarına isabet eden vekâlet ücreti de dâhil yargılama giderleri tahsil edilmeyecek, hesaplanan borç tutarı, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınması kaydıyla azami beş yıla kadar taksitlendirilebilecektir. Başvuranlardan talep edilecek yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi için damga vergisi ve noter harcı alınmayacaktır.